

**Бендасюк О.О., д-р екон.наук, доцент
Інститут агроекології і природокористування НААН, м.Київ, Україна**

Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку сільських територій

На шляху до сталого соціально-економічного розвитку країни, особливої уваги, потребують питань формування та розвитку системи інформаційного забезпечення управління інноваційним розвитком сільських територій.

Під інноваційним розвитком прийнято розуміти: «неперервний процес якісних змін у структурі виробництва або соціальної сфери в результаті створення, застосування та розповсюдження нових знань, машин, технологій» [1, с. 6–12]; неперервний процес впровадження новинок, які ґрунтуються на нових інформаційних технологіях.

В більш загальному розумінні, інноваційний розвиток являє собою вдосконалення системи (об'єкта) на основі впровадження інновацій, інвестицій та впровадження інноваційних процесів, як основи ринкового господарювання, зокрема формування структури виробництва та його технічної бази, вдосконалення систем управління.

Інноваційний розвиток сільських територій повинен включати значущі зміни, як з підвищення рівня та якості життя мешканців сільських територій, так і розвиток наукомістких галузей, застосування нових методи і технологій, за умов дотримання низки принципів.

До основних принципів управління інноваційним розвитком сільських територій відносяться: принцип пріоритетності довгострокових цілей та завдань; принцип участі державних та місцевих органів влади; принцип адаптації, який проявляється в пристосуванні системи управління інноваційним розвитком до змінних умов; принцип міжгалузевого взаємодії та принцип ефективності.

Аналіз наукових праць з питань інноваційного розвитку територій дозволяє виділити концепції, які є актуальними і в даний час. До таких концепцій належать:

- концепція технологічного укладу, яка являє собою: замкнутий цикл відтворення, що починається з видобутку природних ресурсів регіону, професійної підготовки працівників і завершується невиробничим споживанням [2]; формування нових виробничо-технологічних систем; формування центрів тяжіння капіталу; пріоритетні напрямки розвитку виробництва; зміну у поглядах населення на вироблену продукцію, виникають нові запити і потреби до кінцевого продукту й послуг.

2. Концепція кластерів - формування конкурентних переваг від діяльності кластерів відбувається не на національному рівні, а на регіональному і «заснована на припущенні, що найбільш конкурентоспроможні підприємства однієї галузі зазвичай сконцентровані в одному регіоні». [3].

Головною метою формування кластерів, є впровадження інноваційних форм у підприємницької діяльності на певній території, покращення соціально-економічного та екологічного стану певної території та подальшого її розвитку.

Застосування кластерного підходу у процесі розробки і прийняття місцевих інноваційних програм має ряд переваг, а саме: забезпечує прийнятні умови господарювання мережевого середовища; підвищує продуктивність праці усередині кластерів і визначає стандарти життя; створює умови для інноваційної діяльності за допомогою розвитку конкуренції.

3. Концепція національних інноваційних систем (НІС). НІС визначають як „економічний механізм, що ґрунтується на розробці та експлуатації нових знань, підприємницькому підході, інтеграції в зовнішні ринки й прискореному розвитку конкурентоспроможності країни та її регіонів” [4, с. 26].

Особливість національних інноваційних систем полягає у створенні системи, що являє собою сукупність господарюючих суб'єктів, які взаємодіють у процесі виробництва, поширення та використання нових технологій з метою забезпечення сталого економічного розвитку та підвищення якості життя населення.

Актуальність проблеми інформаційного забезпечення інноваційного розвитку сільських територій полягає у необхідності розробки нових організаційно-управлінських підходів до створення інформаційної бази, аналіз якої забезпечить можливість ефективного управління розвитком сільської громади.

Формування бази для інформаційного забезпечення управління розвитком сільських територій може бути вирішене шляхом збору, обробки та використання наступних даних статистичний облік населення; статистична, фінансова та бюджетна звітність підприємств, установ, організацій; обстеження домогосподарств; адміністративна інформація.

Сприяти вирішенню питань пов'язаних з формуванням та розвитком системи використання та управління інформацією потребує прийняття наступних рішень з:

- визначення організаційно-управлінських основ взаємодії органів державної виконавчої влади, місцевих органів, представників підприємницьких структур та інститутів, які накопичують, групують і здійснюють первинну обробку інформації з приводу інформаційного забезпечення державного стратегічного планування та регулювання розвитку сільських територій;
- означення джерел, якісних та кількісних критерії інформації для досягненні поставлених цілей;
- розробка методичного інструментарію та економічних методів збору, та обробки інформації необхідної і достатньої для формування управлінських рішень. Все це сприятиме, більш ефективно вирішувати нагальні питання у вирішенні завдань інформаційного забезпечення інноваційного розвитку сільських територій, на основі отримання достовірних даних та оперативного їх опрацювання.

Таким чином, запровадження ефективної системи інформаційного забезпечення інноваційного розвитку сільських територій дозволить: впроваджувати сучасні технології та підходи в аграрному виробництві; зменшувати втрати та підвищувати якість продукції на сільських територіях; сприяє створенню та впровадженню інноваційних проектів на сільських

територіях; впровадження інформаційних технологій сприяє розвитку цифрової інфраструктури на селі; оптимізувати виробництво, забезпечити сільське населення доступом до освіти та навчання з питань інновацій та сучасних технологій.

Список використаних джерел:

1. Онікієнко В. В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України / В. В. Онікієнко, Л. М. Ємельяненко, І. В. Терон. - К. : РВПС НАН України, 2006. - 480 с.; 2. Крамаренко А.А. Структурні зрушення у світовому господарстві в процесі еволюції технологічних укладів. Інвестиції: практика та досвід. 2011. №4. С.47-51; 3. Enright, M. J. The globalization of competition and the localization of competitive advantage: Policies toward regional clustering. In: Hood N. Young S (eds) The Globalization of Multinational Enterprise Activity and Economic Development. Macmillan, London. 2000. P. 303–331; 4. Шарко М. Модель формування національної інноваційної системи України. Економіка України. 2005. №8. С. 25-30.

**Білоусько Т.Ю., канд. екон. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет, Україна**

Розвиток біоекономіки: пріоритети для України

Біоекономіка, або економіка біологічного походження (biobased economy) має передумовою своєї появи розвиток біотехнологій. Засновники науки, Х. Енріке, А. Кабот та Р. Мартінес в 1997-98 рр. визначали її як частину економіки, що використовує нові знання з біології для досягнення комерційної та промислової мети та для покращення добробуту людини [1].

До 2005 р. економікою біологічного походження окреслювали в основному господарську діяльність, пов'язану з науковою та науково-дослідною діяльністю, зосередженою на біотехнологіях, та їх застосуванням у виробничі процеси. Із збільшенням сфер використання та розширенням досліджуваної проблематики наука отримала більш чітке визначення біоекономіки, що простежується в наукових працях дослідників з 2005 р. Так, біоекономіка визначається як економічна діяльність, пов'язана з винаходом, розвитком та виробництвом поновлюваних та природних біологічних ресурсів та їх перетворенням у продукти харчування, корми, біоенергію [2]. Структурно, біоекономіка складається із секторів: зеленого (сільське господарство, рибальство, лісова, целюлозно-паперова та харчова промисловість), червоного (біофармацевтіка), білого (виробництво ферментів, біопалива, біоремедіація ґрунтів і води). Частка біоенергетики у світі поступово збільшується та, відповідно має дуже великі перспективи розвитку.

Вважаємо, що, не зважаючи на вкрай важки для нашої країни часи, вже сьогодні необхідно планувати повоєнне відновлення економіки та визначати пріоритетні напрямки. Саме визначення моделі національної економіки повинні